

Ο Μέγας Βασίλειος:

ένας κορυφαίος ιεράρχης

Δύναμη και φως από την Καππαδοκία

- **Γεννήθηκε** το 330 μ.Χ. στη Νεοκαισάρεια του Πόντου (στο χωριό Άννησα) και μεγάλωσε στην Καισάρεια της Καππαδοκίας.
- Ο πατέρας του **Βασίλειος** ήταν δάσκαλος ρητορικής στον Πόντο.
- Η μητέρα του **Εμμέλεια** ήταν από τις πιο μορφωμένες και ενάρετες γυναίκες της εποχής, θυγατέρα χριστιανού μάρτυρα.
- Το ίδιο εξάαιρετη (είχε μαθητεύσει στον Άγιο Γρηγόριο τον Θαυματουργό), ήταν και η γιαγιά του **Μακρίνα**.
- Στην οικογένεια εκτός από το Βασίλειο υπήρχαν **άλλα οκτώ** (ή εννέα) **παιδιά**, τρία αγόρια και πέντε (ή τέσσερα) κορίτσια.

Μνήμη οικογένειας Μεγάλου Βασιλείου Τη δεύτερη Κυριακή του Ιανουαρίου εκάστου έτους

Ὁκτάριθμον σύστημα τῶν
θεραπόντων Χριστοῦ,
Βασίλειον μέλψωμεν καὶ
Ἐμμελείαν ὁμοῦ, τὸν **Μέγαν**
Βασίλειον, **Γρηγόριον** σὺν
τῷ **Πέτρῳ** καὶ **Ναυκράτιον**
θεῖον, **Μακρίναν** τὴν
Θεοφόρον, **Θεοσέβειαν**
ἅμα, ὡς θεῖα γεννεὰ γὰρ
Χριστῷ εὐηρέστησαν.

Ἀπολυτίκιον

Σπουδές:

- Την εγκύκλια παιδεία έλαβε από τον **πατέρα** του ενώ μετά την εκδημία του (γύρω στα 345) μετέβη για σπουδές στην **Καισάρεια**.
- Στην **Κωνσταντινούπολη** σπούδασε θεολογία και νομικά
- Πέντε χρόνια στην **Αθήνα** διδάχτηκε τη φιλοσοφία, τη ρητορική, την αστρονομία, την ιατρική και τη γεωμετρία.
- Εκεί γνωρίστηκε καλά με τον ανιψιό του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, τον **Ιουλιανό** που αργότερα έγινε αυτοκράτορας.
- Τότε συνδέθηκε με βαθιά και ισόβια φιλία με τον συσπουδαστή του **Γρηγόριο Ναζιανζηνό**.

Μετά τις σπουδές:

- Επέστρεψε στον Πόντο, περί το 356 μ.Χ., και **βαπτίσθηκε** χριστιανός από τον Επίσκοπο Καισαρείας Διάνιο.
- Στη συνέχεια **μετέβη** στην Αίγυπτο, Μεσοποταμία, Παλαιστίνη και Συρία, **για να γνωρίσει τους ασκητές** και καθηγητές της ερήμου.
- Όταν επέστρεψε, **διένειμε** και αυτός τα υπάρχοντά του στους φτωχούς και **αποσύρθηκε** μαζί με το φίλο του Γρηγόριο σε ερημική τοποθεσία, κοντά στον Ίρη ποταμό του Πόντου, όπου **μόνασε** μελετώντας και συγγράφοντας για πέντε χρόνια (357 - 362 μ.Χ.).

Διακονία στην Εκκλησία

- Χειροτονήθηκε χειροτονήθηκε **διάκονος** και **πρεσβύτερος** (363) από τον επίσκοπο Καισαρείας Ευσέβιο, αναπτύσσοντας τεράστια φιλανθρωπική δράση. Κατά τον φοβερό λιμό του 367 - 368 έσωσε από βέβαιο θάνατο όλους τους φτωχούς της ευρύτερης περιοχής της Καισάρειας.
- Το 370 μετά το θάνατο του Ευσέβιου, εξελέγη **Επίσκοπος** Καισάρειας, παρά τις σφοδρές αντιδράσεις των Αρειανών.

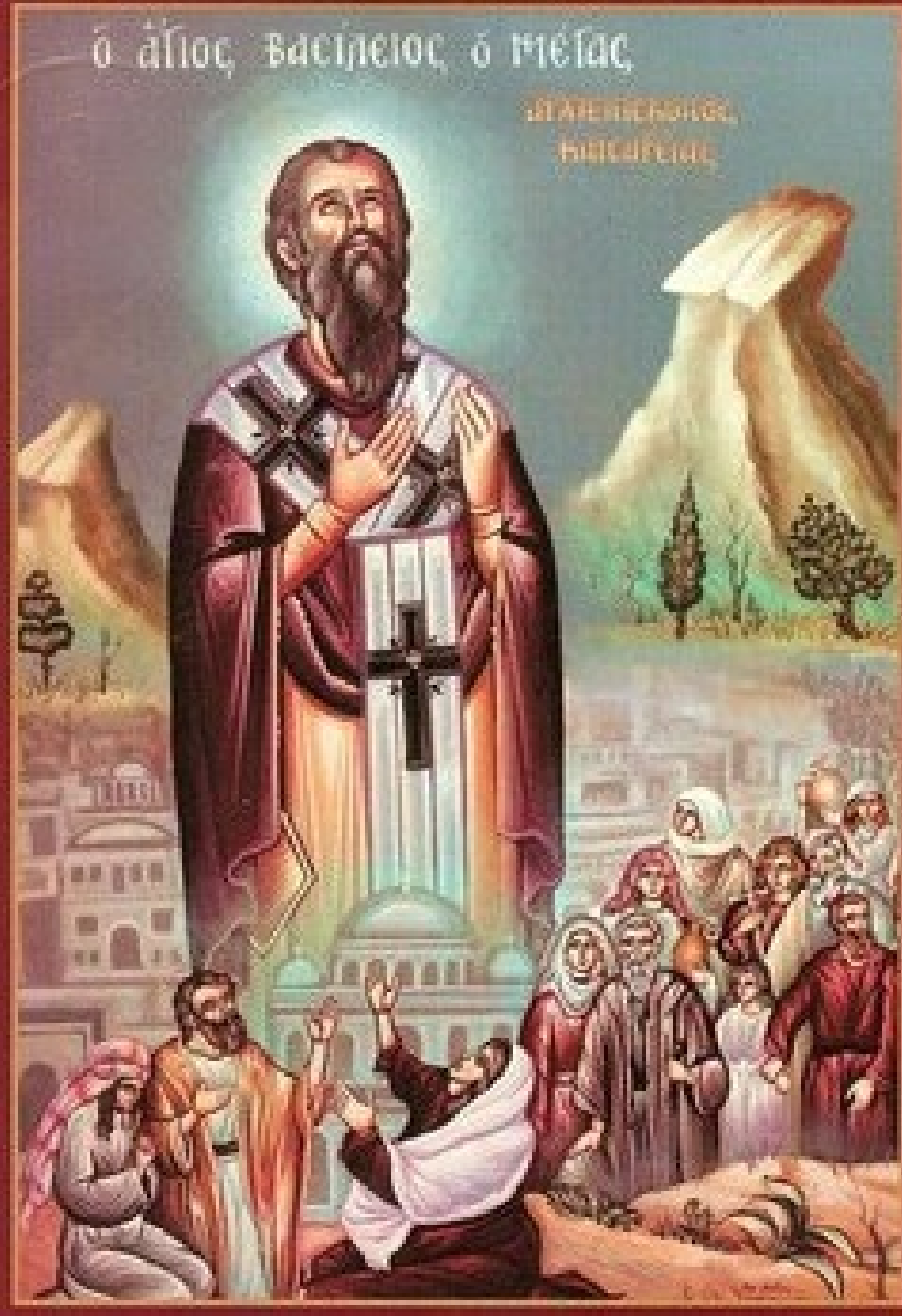
Βασιλειάδα:

διαχρονικό παράδειγμα ανθρωπισμού

- Έργο ζωής του Μεγάλου Βασιλείου και σημαντικό σταθμό στην πορεία του, αποτελεί η ίδρυση και λειτουργία ενός **κοινωνικού φιλανθρωπικού συστήματος, του Πτωχοκομείου ή της Βασιλειάδας.**
- Εκεί διοχετεύει όλη την ποιμαντική του ευαισθησία, καθιστώντας την **πρότυπο κέντρου περίθαλψης και φροντίδας** των ασθενέστερων κοινωνικά ατόμων.
- Ουσιαστικά η Βασιλειάδα υπήρξε ένας **πρότυπος οίκος για τη φροντίδα των ξένων, την ιατρική περίθαλψη των φτωχών άρρωστων και την επαγγελματική κατάρτιση των ανειδίκευτων.**
- Καθίσταται η **μήτρα ομοειδών οργανισμών** που δημιουργήθηκαν σε άλλες επισκοπές και στάθηκε η **σταθερή υπενθύμιση στους πλουσίους** του προνομίου τους να διαθέτουν τον πλούτο τους με έναν αληθινά χριστιανικό τρόπο.

ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μείζας

ΠΑΤΕΡ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ο ίδιος ο **Βασίλειος**, στα πλαίσια των επισκοπικών καθηκόντων του όχι μόνο επισκεπτόταν **τους ασθενείς**, αλλά και **τους διακονούσε** (τους χαιρετούσε δια φιλήματος, θεράπευε τα σωματικά τους ενοχλήματα, έδενε τα τραύματά τους), χρησιμοποιώντας και **την ιδιότητα του γιατρού** που είχε αποκτήσει στην Αθήνα. Το ίδρυμά του θεωρείται από πολλούς ερευνητές ως το πρώτο νοσοκομείο του Δυτικού κόσμου.

Εργασία για το σπίτι

- Τα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετώπισε ο Μ. Βασίλειος υπάρχουν και σήμερα και σε ποια έκταση; Ο σύγχρονος χριστιανικός κόσμος τα αντιμετωπίζει με τον τρόπο που έδρασε ο Μ. Βασίλειος;
- Πιστεύετε ότι το μήνυμα του Μ. Βασιλείου είναι διαχρονικό; Τι θα συμβούλευε ο Μ. Βασίλειος τους σημερινούς Ιεράρχες να πράξουν, για να προκόψει πνευματικά και κοινωνικά ο κόσμος;
- Γνωρίζετε αν υπήρχαν στην εποχή του Μ. Βασιλείου άλλα ιδρύματα σαν τη Βασιλειάδα; Γιατί είναι ακόμη και σήμερα δύσκολο να οικοδομηθούν και να συντηρηθούν τέτοιου μεγέθους ιδρύματα, ενώ ο Βασίλειος μόνος του και πριν από 1600 χρόνια τόλμησε κάτι τέτοιο; Τι λείπει από την εποχή μας για να παραγάγει αντάξιο με τη Βασιλειάδα κοινωνικό έργο;

Το έργο του

- **Εμβάθυνε** στις χριστιανικές αλήθειες και στα μυστικά του φυσικού κόσμου.
- **Πολέμησε** τις αιρέσεις.
- **Αντιτάχθηκε** στις αυθαιρεσίες της πολιτείας.
- **Δίδαξε** το λαό και ιδιαίτερα τους νέους.
- **Έσκυψε** πάνω στον ανθρώπινο πόνο (λιμός 367 μ.Χ., Βασιλειάδα).
- **Οργάνωσε** το μοναχισμό και τη λατρεία.
- **Έγραψε** έργα δογματικά, ασκητικά, παιδαγωγικά, λειτουργικά (θεία Λειτουργία), ομιλίες, επιστολές (365).

Η κοίμησή του

- Εξαιτίας του φιλάσθενου οργανισμού του και του αφάνταστου κόπου του έργου του πέθανε νέος 49 ετών στις 31 Δεκεμβρίου του 378 *(ορισμένες πηγές λένε από βαριά αρρώστια του ήπατος ή των νεφρών)*.
- Η κηδεία του έγινε την 1η Ιανουαρίου του 379 με πρωτοφανείς εκδηλώσεις σεβασμού και τιμής από εχθρούς και φίλους.
- Η Εκκλησία μας την ημέρα αυτή τιμά την μνήμη του.

Οι κοινωνικές ιδέες του

- Όπως ο Θεός μας αγαπά όλους έτσι κι εμείς πρέπει να αγαπούμε τους συνανθρώπους μας.
- Η τέλεια κοινωνία προέρχεται από την πνευματική αλλαγή των ανθρώπων.
- Ιδανική μορφή ζωής, το χριστιανικό κοινοβιακό σύστημα, όπως η πρωτοχριστιανική κοινότητα των Ιεροσολύμων (κοινή πίστη, κοινοί αγώνες, κοινές ελπίδες, κοινά τα υλικά αγαθά) και τα κοινόβια μοναστήρια.

Καταδικάζει:

- τους εκμεταλλευτές,
- την επιθυμία για πλουτισμό εις βάρος των άλλων,
- την αδικία,
- τις διακρίσεις κάθε είδους.

«... τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας»!

Με τη φράση αυτή, το απολυτίκιο, απόλυτα επιτυχημένα, τονίζει την κοινωνική προσφορά του Ἀγίου Βασιλείου, που με τη θεία διδασκαλία του **στόλισε με αρετές τα ήθη και τη ζωή των ανθρώπων.**

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ:

Για τους πλούσιους λέει:

Ο άνθρωπος είναι διαχειριστής και όχι ιδιοκτήτης του πλούτου, που πρέπει να εξυπηρετεί την ευημερία όλων. Και εξηγεί: Πολλοί πλούσιοι προβάλλουν το επιχείρημα: ποιόν αδικώ, αφού όλα όσα έχω είναι δικά μου; Ποια δικά σου ρωτά ο Βασίλειος; Από πού τα έφερες στη ζωή; Είναι σαν να πηγαίνει κάποιος στο θέατρο, και να κλείνει όλους τους άλλους απέξω στερώντας τους το δικαίωμα να δουν μια παράσταση που απευθύνεται σε όλους. Αυτό κάνουν και οι πλούσιοι. Μαζεύουν τα υλικά αγαθά που προορίζονται για όλους και τα θεωρούν αποκλειστικά δικά τους, επειδή πρόλαβαν και τα πήραν αυτοί πρώτοι.

Για τους ανθρώπους λέει:

- Μέσα στην κοινωνία ο **άνθρωπος** προσκαλείται, ως **πρόσωπο**, να ζήσει μαζί με τους συνανθρώπους του με γνώμονα την **αγάπη που όλα τα μοιράζεται και όλα τα συγχωρεί**.
- Αυτός που αγαπάει τον συνάνθρωπό του δεν κατέχει **τίποτε παραπάνω από αυτόν**.
- Όσο κάποιος **πλεονάζει στον πλούτο**, τόσο **υστερεί στην αγάπη**.
- Η **εργασία** δεν πρέπει να εξυπηρετεί το ατομικό μόνο συμφέρον. Πρέπει να βοηθάμε όσους έχουν ανάγκη.

Σε άλλη ομιλία του συνδέει τη φθορά του φυσικού περιβάλλοντος με την αδικία και την έλλειψη αγάπης μεταξύ των ανθρώπων

Δείτε, λοιπόν, πώς οι δικές μας αμαρτίες άλλαξαν και τη φύση, ακόμη και το κλίμα έγινε εχθρικό. Ο Χειμώνας δεν είναι υγρός και ξερός, αλλά γεμάτος παγωνιά και χωρίς χιόνια και βροχές. Η Άνοιξη έχει ζέστη, όχι όμως τις απαιτούμενες βροχές. Η ζέστη και το κρύο ξεπέρασαν τα φυσιολογικά όρια και βλάπτουν θανάσιμα τους ανθρώπους. Ποια είναι, λοιπόν, η αιτία αυτής της αταξίας και αναστάτωσης; Από πού προέρχονται τα καινοφανή αυτά φαινόμενα; Ως μυαλωμένοι άνθρωποι ας ερευνήσουμε. Μήπως ο κυβερνήτης του κόσμου δεν υπάρχει; Μήπως ο αριστοτέχνης Θεός λησμόνησε την Πρόνοιά Του;... Σώφρων άνθρωπος δεν μπορεί να το υποστηρίξει. Αντίθετα, είναι ολοφάνερες οι αιτίες τους. Αν και κερδίζουμε, δε δίνουμε τίποτα σε κανέναν. Αν και επαινούμε τις ευεργεσίες, τις στερούμε από αυτούς που τις χρειάζονται. Αν και ελευθερωθήκαμε, είμαστε άσπλαχνοι απέναντι στους δούλους. Όταν πεινάμε, τρώμε, αλλά περιφρονούμε το φτωχό. Αν και ο Θεός είναι πλούσιος χορηγός, είμαστε σφιχτοχέρηδες και αδιάφοροι στις ανάγκες των φτωχών... Οι αποθήκες μας είναι γεμάτες από αγαθά, αλλά δεν ελεούμε αυτόν που στενάζει από τη δυστυχία. Γι' αυτό και η δίκαιη κρίση μας απειλεί. Γι' αυτό και ο Θεός δεν ανοίγει το χέρι Του. Εμείς αποκλείσαμε την αγάπη προς τον διπλανό μας ως αδελφό μας. Γι' αυτό και τα χωράφια μας είναι ξερά, γιατί πάγωσε η αγάπη ανάμεσά μας.

(Όμιλία ἐν λιμῶ καὶ αὐχμῶ, Β.Ε.Π.Ε.Σ. τόμ. 54, εκδ. Απ. Διακονίας, Αθήνα 1978, σσ. 78, 79).

Για την κοινωνία λέει:

Τελειότατη κοινωνία ονομάζω αυτήν όπου:

- έχει καταργηθεί η ιδιοκτησία,
- έχουν εκλείψει οι προσωπικές διαφορές και
- έχουν εξαφανιστεί οι έριδες και οι φιλονικίες.

Χαρακτηρισμός του

- Είναι ο πιο γνωστός χριστιανός Άγιος παγκόσμια. Γιορτάζουν την μνήμη του και σε μη χριστιανικές χώρες.
- Τα έργα του και η διδασκαλία του είναι μοναδικά.
- Δεν έχει καμιά σχέση η εικόνα του και η ζωή του με τον Santa Claus ή τον Father Christmas ή Pere Noel.

Ο υπέρβαρος Αι-Βασίλης.... παιδί της coca cola δεν έχει καμία σχέση με τον Μέγα Βασίλειο.

Ο σχεδιαστής Χέιντον Σάντμπλομ τον δημιούργησε το 1931 κατά παραγγελία της Coca Cola. Η διαφημιστική καμπάνια ήταν τόσο επιτυχημένη, που η μοντέρνα εικόνα του αγίου των Χριστουγέννων έκανε τον γύρο του κόσμου και καθιερώθηκε!

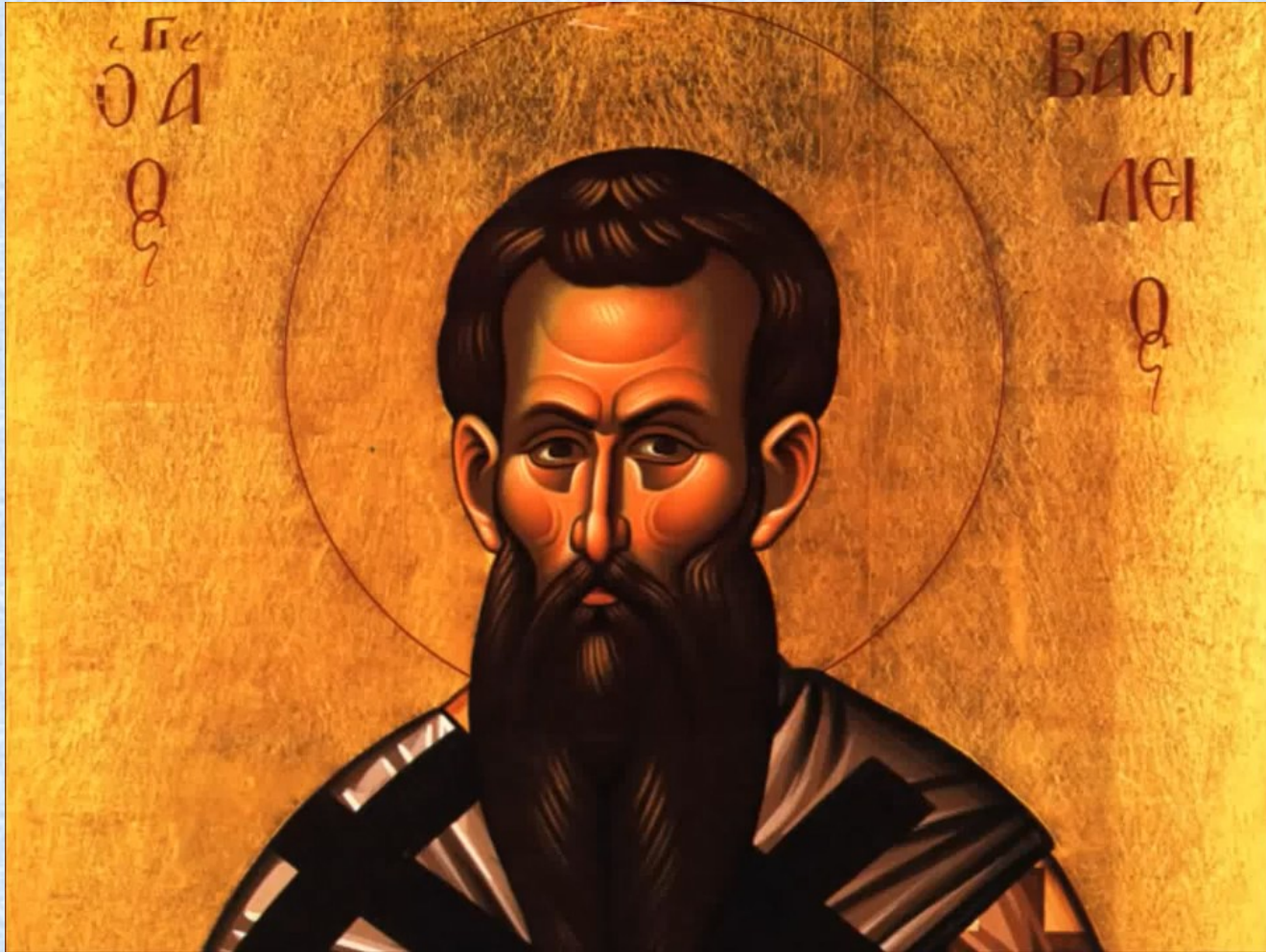
Η ορθόδοξη μορφή του Άγιου Βασίλη

Ο Άι-Βασίλης και το φλουρί της βασιλόπιτας

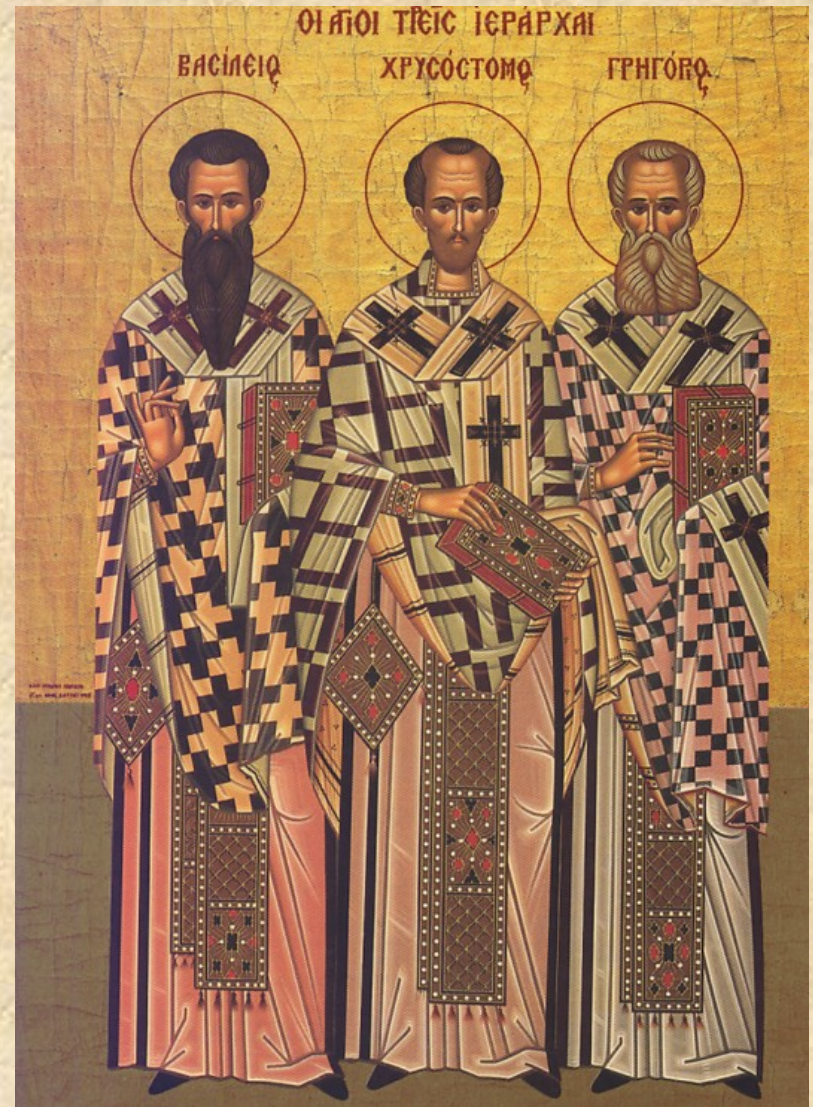
Ο Ιουλιανός ο Παραβάτης εκστρατεύων εναντίον της Περσίας, πέρασε από την Καισάρεια και επειδή δεν έτυχε λαμπρής υποδοχής και αθρόας προσφοράς χρυσίου και αργυρίου, απείλησε στην επιστροφή του να καταστρέψει την περιοχή. Ο Μ. Βασίλειος κάλεσε το λαό να προσφέρει ό,τι πολύτιμο είχε και ανέγραψε το όνομα ενός εκάστου, για να του επιστραφεί η δωρεά του, εάν δεν εδίδετο στον Ιουλιανό. «Θαυματουργικῶ τῷ τρόπῳ» ο Ιουλιανός εφονεύθη υπό του Αγίου Μερκουρίου, πριν φθάσει στην Καισάρεια. Ο λαός ήθελε να αφιερώσει όλα τα πολύτιμα στον δωρεοδότη Θεό, αλλά ο Μ. Βασίλειος τους έπεισε να κρατήσουν το 1/3 και τα υπόλοιπα να τα διαθέσουν στους ενδεείς και τη Βασιλειάδα.

Απολυτίκιο

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου, ὡς δεξαμένη τὸν λόγον σου, δι' οὗ θεοπρεπῶς ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἦθη κατεκόσμησας. Βασίλειον ἱεράτευμα, Πάτερ ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τό μέγα ἔλεος.

Οι τρεις Ιεράρχες με τη
σύζευξη του αρχαίου
ελληνικού πνεύματος και
του Χριστιανισμού

- εξελλήνισαν το χριστιανισμό και
- εκχριστιάνισαν τον ελληνισμό.

Απολυτίκιο τριών Ιεραρχών

Τούς τρεῖς μεγίστους
φωστῆρας τῆς Τρισηλίου
Θεότητος, τοὺς τὴν
οἰκουμένην ἀκτῖσι δογμάτων
θείων πυρσεύσαντας, τοὺς
μελirρύτους ποταμούς τῆς
σοφίας, τοὺς τὴν κτίσιν
πᾶσαν θεογνωσίας νάμασι
καταρδεύσαντας, Βασίλειον
τόν Μέγαν καί τόν Θεολόγον
Γρηγόριον, σύν τῷ κλεινῷ
Ἰωάννῃ τῷ τὴν γλῶτταν
χρυσορρήμονι, πάντες οἱ τῶν
λόγων αὐτῶν ἐρασταί
συνελθόντες ὕμνοις
τιμήσωμεν, αὐτοί γάρ τῇ
Τριάδι ὑπέρ ἡμῶν ἀεί
πρεσβεύσουσι.

Η Καππαδοκία με τη μοναδικότητα του τοπίου της!

Μια συναρπαστική περιοχή με τους εξωπραγματικούς, γεωλογικούς σχηματισμούς της που κρύβουν στο εσωτερικό τους πολύτιμες εικόνες και θρησκευτικούς θησαυρούς.

Βυζαντινούς ναούς και ασκηταριά κρύβουν οι βράχοι και οι σπηλιές της Καππαδοκίας

Στη κοιλάδα του Goreme (Κόραμα) υπάρχει μεγάλος αριθμός λαξευτών Βυζαντινών εκκλησιών και μοναστηριών κι έτσι όλη η κοιλάδα έχει μετατραπεί σε υπαίθριο μουσείο.

Η εκκλησία της Πόρπης, στην επαρχία Γκιόρεμε (Κόραμα), αποτελεί μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Οι εντυπωσιακές καμάρες της εκκλησίας της Πόρπης, η οποία είναι λαξευμένη στο ασβεστολιθικό πέτρωμα.

Σε πολύ καλή κατάσταση διατήρησε το σκοτάδι τις αγιογραφίες του ναού (της Πόρπης) - μνημείου της ανθρωπότητας

Στην αριστερή πλευρά η είσοδος της Σκοτεινής εκκλησίας

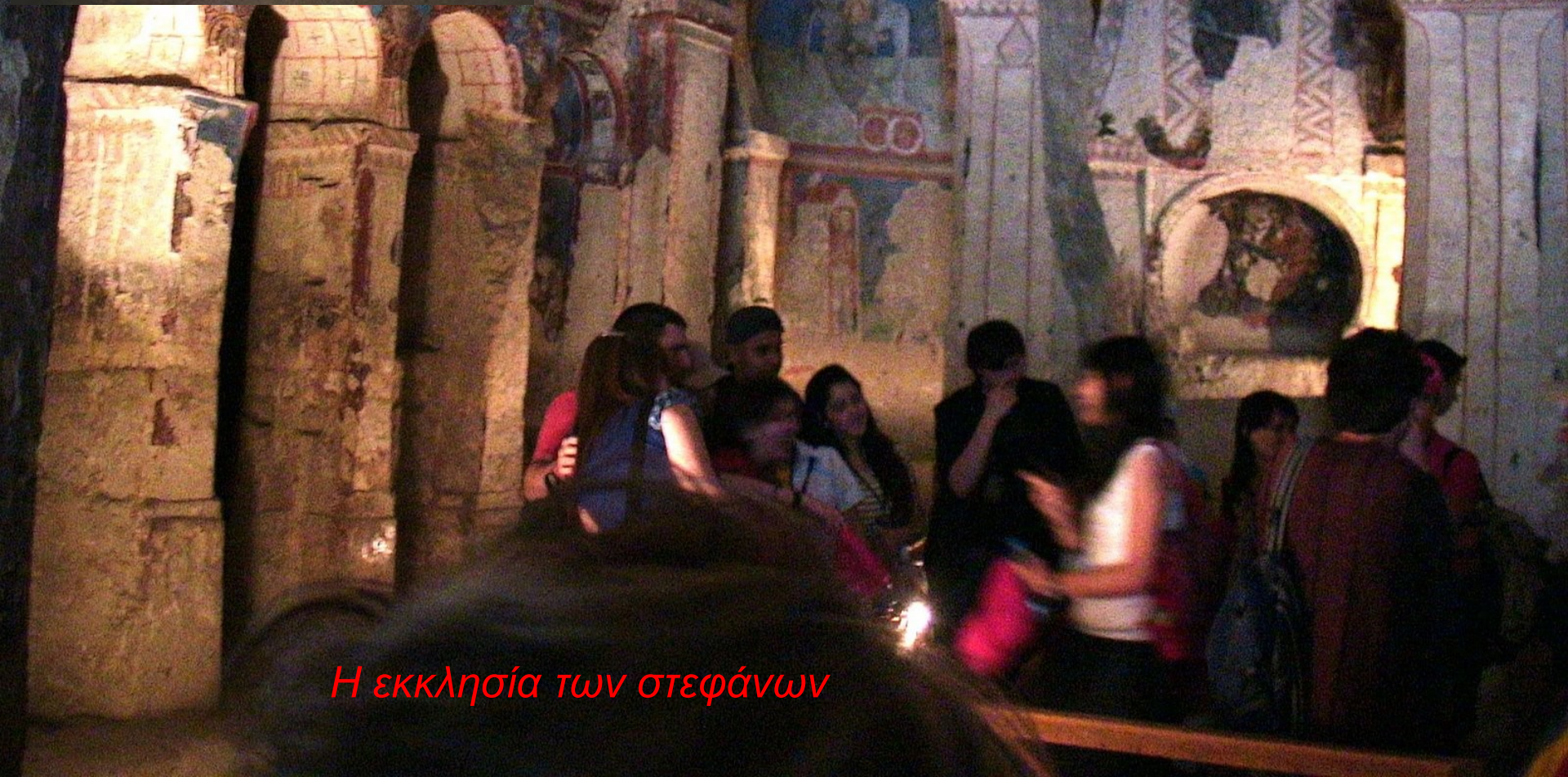

Η σκοτεινή εκκλησία

Η σκοτεινή εκκλησία

Η εκκλησία των στεφάνων

Η εκκλησία των Σανδάλων

Η εκκλησία του φιδιού

